

Rederscentrale CV
Producentenorganisatie van de Belgische Reders ter Zeevisserij

Productie- en Marketingplan 2021

5 november 2020

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

Geert De Groote
Voorzitter

A handwritten signature in blue ink, featuring a prominent 'E' and 'B' followed by a long horizontal stroke.

Emiel Brouckaert
Directeur

Inleiding en krachtlijnen

Met dit achtste productie- en marketingplan wenst de Rederscentrale als producentenorganisatie tegemoet te komen aan de Verordening (EU) 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad, houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten.

In de gemeenschappelijke marktordening krijgen producentenorganisaties een centrale rol toebedeeld voor het bereiken van de doelstellingen van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid en hun productie- en marketingplannen spelen daarbij een belangrijke rol. Dit productie- en marketingplan van de Rederscentrale voor het jaar 2021 bevat een strategie, acties en controlemogelijkheden teneinde te streven naar deze doelstellingen.

In een eerste deel wordt een beschrijving gegeven van de Rederscentrale en haar interne organisatie. Er volgt een kort overzicht van de omzet en vangsten over de laatste jaren.

Deel twee staat in het teken van het productieprogramma, waarbij de Quotacommissie, de planning van de productie op jaarbasis en het beheer van de visserijmogelijkheden een centrale rol spelen. Verder is er in dit deel aandacht voor de afzetstrategie waarbij markteisen, nieuwe afzetmogelijkheden en andere commerciële mogelijkheden geïdentificeerd worden. Dit deel eindigt met een toelichting van andere activiteiten die bijdragen aan het productieprogramma en de afzetstrategie van de producentenorganisatie.

Deel drie bestaat uit de maatregelen die worden uitgewerkt met oog op de doelstellingen van artikel 7 van Verordening (EU) nr. 1379/2013. We verwijzen naar de Visserij Verduurzaamt-erkenning en het algemeen streven naar verbetering van de duurzaamheid van de visserij-activiteiten van de leden van de Rederscentrale. Dit deel wordt vervolgd met een overzicht van een aantal initiatieven en projecten ter vermijding en beperking van ongewenste vangsten. In dit kader is er tevens aandacht voor de aanlandingsverplichting en de bijhorende initiatieven om te voldoen aan de voorwaarden om uitzonderingen te bekomen. Betreffende de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten aan de markt brengen, is er specifieke aandacht voor de continuïteit van de marktaanvoer, kwaliteitsverbetering, verkoopsystemen op de veiling en initiatieven voor het herzien van de bestaande regelgeving rond marktstandaarden. Verder is er aandacht voor de bijdragen van de producentenorganisatie tot de uitbanning van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij.

In deel vier worden de bijzondere maatregelen beschreven die de Rederscentrale zal nemen voor een preventieve regulering van het aanbod voor soorten die traditioneel tijdens het seizoen met afzetmoeilijkheden te kampen hebben.

Tot slot bevat deel vijf een beschrijving van de sancties die van toepassing zijn op de verschillende soorten inbreuken die zich kunnen voordoen bij de uitvoering van de afspraken rond de elementen van het productie- en marketingplan.

Inhoud

Deel 1: Algemene informatie over de producentenorganisatie	5
1.1. Officiële naam, registratie, zetel.....	5
1.2. Leden.....	5
1.3. Productie en omzet.....	7
Deel 2: Productieprogramma en afzetstrategie	10
2.1. Productieprogramma.....	10
2.1.1. Forum voor de PO-werking rond productieplanning.....	10
2.1.2. Spreiding van de vangst- en marktmogelijkheden op jaarbasis.....	11
2.1.2.1. Tong.....	12
2.1.2.2. Schol.....	13
2.1.2.3. Garnaal.....	13
2.1.2.4. Inktvissoorten.....	13
2.1.2.5. Rog.....	14
2.2. Afzetstrategie	14
2.2.1. Identificatie van de markteisen	14
2.2.2. Identificatie van nieuwe afzetmogelijkheden en andere commerciële mogelijkheden.....	15
2.3. Andere PO-activiteiten die een impact hebben op het productieprogramma en de afzetstrategie	16
2.3.1. Brexit.....	16
2.3.2. Ruimtelijke planning op zee	17
2.3.3. Afvalbeheer	17
2.3.4. Uitvoering GVB	18
2.3.4.1. Meerjarige beheerplannen.....	18
2.3.4.2. Technische instandhoudingsmaatregelen.....	18
2.3.4.3. Toezicht, controle en handhaving.....	18
2.3.4.4. Aanlandplicht.....	19
2.3.4.5. Sociale dimensie van de GVB-doelstellingen.....	19
2.3.4.6. Financiering en ondersteuning	19
Deel 3: Maatregelen met het oog op de in artikel 7 van Verordening (EU) nr. 1379/2013 vastgelegde doelstellingen.....	20
3.1. Verbeteren van rentabiliteit en duurzaamheid van de visserij-activiteiten van de leden.....	20
3.1.1. Hernieuwd Convenant rond duurzaamheid	20
3.1.2. 'Visserij Verduurzaamt'-erkenning.....	20
3.2. Ongewenste vangsten vermijden en beperken, of zo goed mogelijk benutten zonder een nieuwe markt te creëren.....	21
3.3. Bijdragen aan de traceerbaarheid van visserijproducten en aan de toegang tot duidelijke en uitgebreide consumenteninformatie	22
3.4. Bijdragen tot de uitbanning van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij.....	22
3.5. Verbeteren van de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten op de markt brengen	22
3.5.1. Continuïteit marktaanvoer	22
3.5.2. Verkoopssystemen op de veiling.....	23
3.5.3. Vooropgestelde prijzen	23
3.5.4. Kwaliteit	24
3.5.5. Marktstandaarden	24
3.6 Economische rentabiliteit vergroten.....	25
Deel 4: Bijzondere maatregelen voor een preventieve regulering van het aanbod voor soorten die traditioneel tijdens het seizoen met afzetmoeilijkheden te kampen hebben.	26
4.1. Ongunstige marktmogelijkheden.....	26
4.2. Acties rond marketing	26
4.3. Covid-19	27
Deel 5: Sancties en controlemaatregelen	28

5.1. Algemene maatregelen en sancties	28
5.2. Sancties met betrekking tot de quotamaatregelen	28

Deel 1: Algemene informatie over de producentenorganisatie

1.1. Officiële naam, registratie, zetel

Rederscentrale CVBA Producentenorganisatie van de Reders ter Zeevisserij

Erkend sinds 1971 en volgens ministerieel besluit van 23 augustus 2010, zoals verschenen in het Belgisch Staatsblad van 9 september 2010.

De Rederscentrale, producentenorganisatie (PO) voor visserijproducten, heeft als doel alle handelingen te treffen op operationeel, financieel en commercieel vlak evenals alle activiteiten te ontplooiën om de renderende uitbating van de vissersvaartuigen zo goed mogelijk te waarborgen alsmede maatregelen te treffen ten gunste van een rationele, verantwoorde en duurzame beoefening van de visserij en ter verbetering van de verkoopvoorwaarden van de productie van de aangesloten leden.

Voorzitter: dhr. Geert DE GROOTE
Ondervoorzitter: mevr. Marina LEPEIRE-NOLLET
Directeur: dhr. Emiel BROUCKAERT

Juridische vorm: Coöperatieve Vennootschap
Oprichtingsdatum: 9 juli 1950
Nationale identificatiecode: BE 0405.311.431

Adres: Hendrik Baelskaai 20 bus 0.2
8400 OOSTENDE
BELGIË

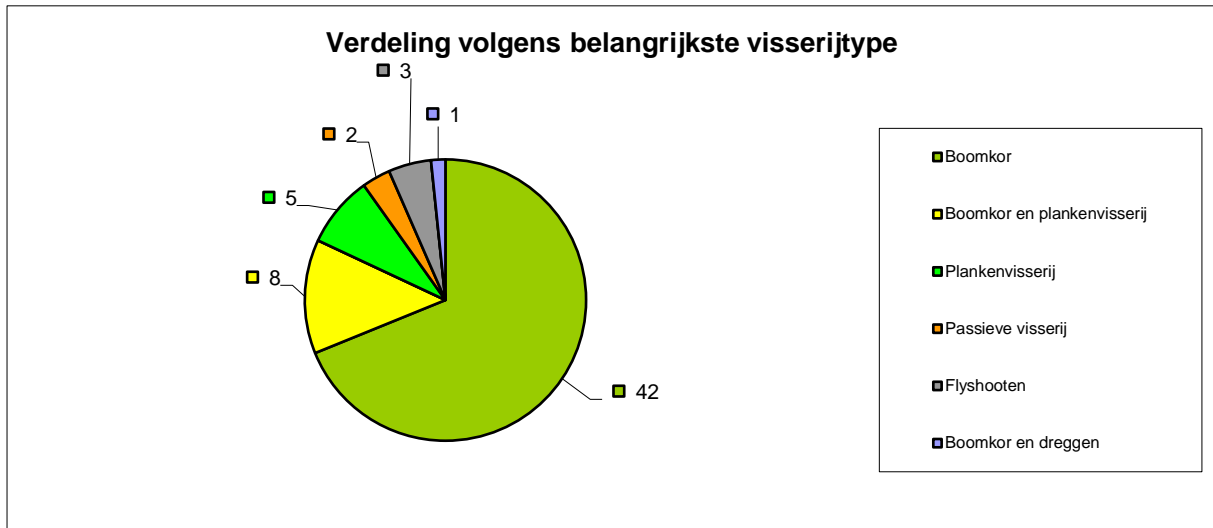
Telefoon: 059/32.35.03
E-mail: info@rederscentrale.be

1.2. Leden

In november 2020 telt de Rederscentrale 76 leden¹. Door die leden worden er momenteel 61 vaartuigen uitgebaat. Een aantal leden heeft een nieuwbouwproject opgestart, waardoor in de loop van 2021 of kort erna, tot nu toe zeven vaartuigen vervangen of toegevoegd zullen worden. Bij deze laatste is voor de betrokken rederij namelijk momenteel geen vaartuig in de vaart.

Hierna volgt een overzicht van de samenstelling van de huidige vloot. We maken een onderscheid tussen de boomkorvisserij, diegenen die zowel met de boomkor vissen als aan plankenvisserij doen, de louter plankenvissers, de passieve visserij, de flyshooters en diegenen die boomkor en dreggen beoefenen.

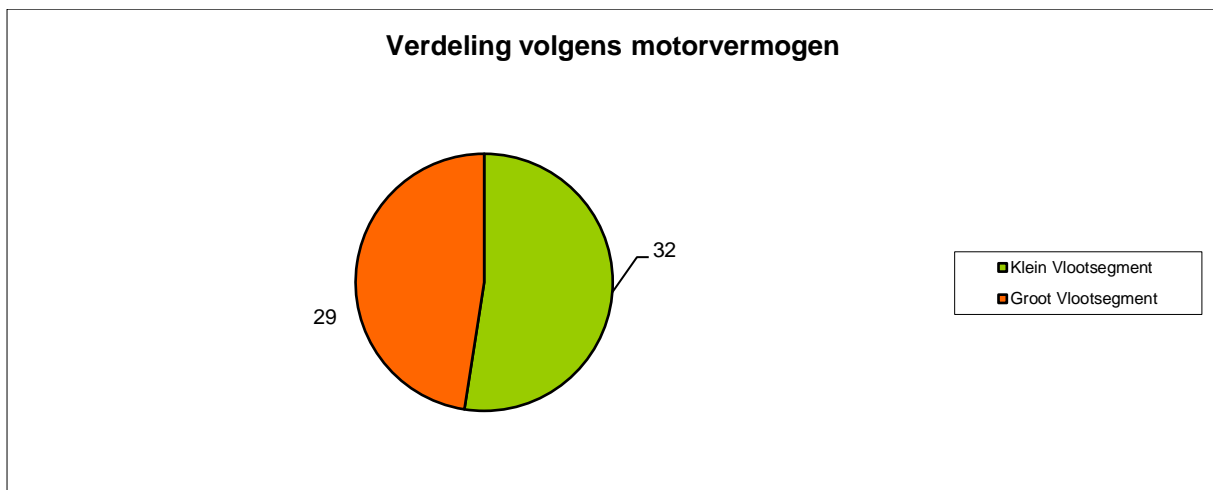
¹ Zie bijlage 3 voor de ledenlijst van de Rederscentrale CVBA

Grafiek 1: Verdeling vissersvaartuigen volgens belangrijkste visserijtype

Grafiek 1 toont aan dat ongeveer 69% van de leden van de Rederscentrale louter de boomkor gebruikt, maar wel zo goed als altijd in een aangepaste versie.

Op gebied van visserijbeheer wordt de vloot verdeeld in verschillende segmenten. Enerzijds is er het klein vlootsegment (KVS) – dat ook de kustvissers omvat – en anderzijds is er het groot vlootsegment (GVS). Dit onderscheid wordt gemaakt op basis van het motorvermogen dat maximaal 221 kW, respectievelijk maximaal 1200 kW bedraagt. Grafiek 2 toont ons dat het groot vlootsegment 29 vaartuigen telt en het klein vlootsegment 32.

Grafiek 2: Verdeling vissersvaartuigen volgens motorvermogen

1.3. Productie en omzet

Voor het kalenderjaar 2020 zijn de volledige officiële cijfers van de aanvoer en besomming uiteraard nog niet gekend. In 2019 werd in totaal 19.309 ton visserijproducten aangevoerd in zowel Belgische als vreemde havens, met een totale aanvoerwaarde van 80,82 miljoen euro. Hiervan werd 13.754 ton aangeland in Belgische havens, goed voor een totale aanvoerwaarde van 59,16 miljoen euro. De gemiddelde prijs in Belgische havens voor 2019 bedroeg 4,30 €/kg. In de buitenlandse aanvoerhavens lag die prijs iets lager, namelijk 3,90 €/kg.

In 2018 werd in totaal 20.634 ton visserijproducten aangevoerd in zowel Belgische als vreemde havens, met een totale aanvoerwaarde van 84,54 miljoen euro.

In 2017 bedroeg de totale aanvoer van onze leden 22.142, met een aanvoerwaarde van 88.18 miljoen euro.

	Aanvoer in ton in Belgische havens	Aanvoerwaarde in euro in Belgische havens	Gemiddelde prijs in euro in Belgische havens
2020 ²	8.084	38.126.000	4,72
2019	13.754	59.161.000	4,30
2018	14.859	62.620.000	4,21
2017	16.728	67.248.000	4,02

Tabel 1: Aanvoer in Belgische havens 2017-2020

	Aanvoer in ton in buitenlandse havens	Aanvoerwaarde in euro in buitenlandse havens	Gemiddelde prijs in euro in buitenlandse havens
2020 ³	2.482	8.490.000	3,42
2019	5.555	21.658.000	3,90
2018	5.775	21.919.000	3,80
2017	5.414	20.935.000	3,87

Tabel 2: Aanvoer in buitenlandse havens 2017-2020

Onderstaande tabel 3 geeft voor de tien belangrijkste soorten de aanvoer in ton in de Belgische havens Zeebrugge, Oostende en Nieuwpoort weer. Tabel 4 geeft de gemiddelde prijzen weer over de laatste drie jaar en het lopende jaar. Schol kent de grootste aanvoer, terwijl tong op vlak van aanvoerwaarde het beste scoort. Tabel 5 toont de totale omzet per soort voor de jaren 2017, 2018, 2019 en de eerste acht maanden van 2020.

	Aantal ton 2017	Aantal ton 2018	Aantal ton 2019	Aantal ton 2020 ²
Tong	1.956	1.825	2.046	1.774
Schol	5.418	4.548	3.640	1.225
Inktvissen	1.272	1.051	1.101	865
Zeeduivel	509	333	348	273
Tarbot	436	316	267	143
Langoustines	129	81	51	86
Garnaal	347	845	518	118

² Aanvoer in Belgische havens t.e.m. augustus 2020

³ Aanvoer in buitenlandse havens t.e.m. augustus 2020

Tongschar	524	489	453	209
Rog	1.026	1.034	1.269	871
Kabeljauw	478	429	355	41

Tabel 3: Aanvoer in Belgische havens in het referentiejaar

	Gemiddelde prijs 2017	Gemiddelde prijs 2018	Gemiddelde prijs 2019	Gemiddelde prijs 2020⁴
Tong	11,47	12,14	12,67	12,22
Schol	1,93	2,41	2,37	2,11
Inktvissen	4,31	4,42	3,56	2,88
Zeeduivel	10,37	11,34	10,23	8,57
Tarbot	9,81	11,15	11,45	10,68
Langoustines	7,53	7,82	7,47	7,01
Garnaal	7,30	3,76	3,46	5,81
Tongschar	5,15	4,89	3,91	3,20
Rog	2,41	2,16	1,85	1,81
Kabeljauw	3,00	2,69	3,19	3,04

Tabel 4: Gemiddelde prijs in Belgische havens in het referentiejaar

	Omzet 2017	Omzet 2018	Omzet 2019	Omzet 2020⁵
Tong	22.435.254	22.158.034	25.917.077	21.672.691
Schol	10.448.707	10.965.664	8.619.587	2.581.914
Inktvissen	5.489.946	4.646.165	3.915.121	2.490.396
Zeeduivel	5.280.010	3.776.980	3.563.430	2.341.536
Tarbot	4.271.853	3.526.800	3.055.247	1.526.908
Langoustines	971.265	635.921	379.297	606.455
Garnaal	2.536.799	3.179.045	1.791.973	685.519
Tongschar	2.703.031	2.392.143	1.767.558	669.407
Rog	2.476.460	2.237.779	2.350.842	1.578.548
Kabeljauw	1.434.091	1.115.392	1.131.262	124.934

Tabel 5: Omzet in Belgische havens in het referentiejaar in euro

Onderstaande tabel 6 geeft voor de tien belangrijkste soorten de aanvoer in ton door Belgische vaartuigen in buitenlandse havens weer. Nederlandse aanvoerhavens vormen het hoofdaandeel van deze cijfers. Vooral voor schol wordt door de leden soms de keuze gemaakt om in Nederland te verkopen, door de nabijheid van de afnemers en de verwerkende industrie voor schol. De andere vissoorten zijn vooral bijvangst van deze scholvisserij. Voor garnalen geldt evenzeer het gegeven dat de belangrijkste groothandelaren in Nederland gevestigd zijn. Daarnaast worden de langoustines hoofdzakelijk via contractverkoop rechtstreeks verkocht aan de groothandel in Nederland. De aflevering van langoustines voor de lokale markt gebeurt via de veilklok op de Vlaamse Visveiling (VLV).

Tabel 7 geeft de gemiddelde prijzen in buitenlandse havens weer over de laatste drie jaar en het lopende jaar. Tabel 8 toont de totale omzet in buitenlandse havens per soort voor het jaar 2017, 2018, 2019 en de eerste acht maanden van 2020.

⁴ Gemiddelde prijs in Belgische havens t.e.m. augustus 2020

⁵ Omzet in Belgische havens t.e.m. augustus 2020

	Aantal ton 2017	Aantal ton 2018	Aantal ton 2019	Aantal ton 2020 ⁶
Tong	191	237	301	249
Schol	2.162	2.328	1.778	379
Inktvissen	117	157	380	153
Zeeduivel	32	47	92	47
Tarbot	84	101	98	30
Langoustines	839	482	570	313
Garnaal	396	713	278	116
Tongschar	112	167	224	46
Rog	35	108	150	94
Kabeljauw	205	320	315	6

Tabel 6: Aanvoer in buitenlandse havens in het referentiejaar

	Gemiddelde prijs 2017	Gemiddelde prijs 2018	Gemiddelde prijs 2019	Gemiddelde prijs 2020 ⁷
Tong	10,87	11,75	11,29	10,24
Schol	2,03	2,95	2,67	2,08
Inktvissen	6,57	6,35	6,34	6,16
Zeeduivel	8,39	9,11	7,57	5,49
Tarbot	9,81	10,65	10,27	7,93
Langoustines	6,92	6,45	6,41	3,59
Garnaal	6,10	3,41	3,25	3,87
Tongschar	5,75	5,32	3,92	2,28
Rog	2,16	1,74	1,86	1,54
Kabeljauw	3,21	2,95	3,36	3,06

Tabel 7: Gemiddelde prijs in buitenlandse havens in het referentiejaar

	Omzet 2017	Omzet 2018	Omzet 2019	Omzet 2020 ⁸
Tong	2.081.000	2.785.000	3.400.000	2.553.000
Schol	4.396.000	6.863.000	4.743.000	789.000
Inktvissen	766.000	1.000.000	2.407.000	941.000
Zeeduivel	264.000	430.000	670.000	259.000
Tarbot	824.000	1.070.000	1.008.000	235.000
Langoustines	5.800.000	3.106.000	3.653.000	1.122.000
Garnaal	2.416.000	2.431.000	903.000	450.000
Tongschar	645.000	889.000	879.000	104.000
Rog	76.000	188.000	278.000	145.000
Kabeljauw	660.000	943.000	1.059.000	19.000

Tabel 8: Omzet in buitenlandse havens in het referentiejaar in euro

⁶ Aanvoer in buitenlandse havens t.e.m. augustus 2020

⁷ Gemiddelde prijs in buitenlandse havens t.e.m. augustus 2020

⁸ Omzet in buitenlandse havens t.e.m. augustus 2020

Deel 2: Productieprogramma en afzetstrategie

Bij de deadline voor het indienen van dit PMP 2021 bij de Vlaamse overheid was er nog altijd geen duidelijkheid over de vraag of de brexit vanaf 1 januari een impact zal hebben op de planning van de Belgische vloot. De Rederscentrale gaat dan ook uit van een status quo voor toegang tot de visgronden en voor de verdeelsleutel van vangstmogelijkheden, zoals nagestreefd samen met de European Fisheries Alliance (EUFA) en zoals principieel meegenomen in het mandaat van de EU-onderhandelaars.

Verder kan bij een productieprogramma en een afzetstrategie voor 2021 de coronacrisis niet over het hoofd worden gezien. Ze worden opgemaakt rekening houdend met de marktomstandigheden en de duurzaamheidsaspecten van de Vlaamse visserij. In dit deel van het PMP worden de maatregelen aangegeven die de PO in 2021 zal nemen om deze uitdagingen aan te pakken en de productie met de verwachte vraag in evenwicht te brengen.

2.1. Productieprogramma

2.1.1. Forum voor de PO-werking rond productieplanning

Om advies te verlenen over verdelen en herverdelen van visserijmogelijkheden, bestaat binnen de Rederscentrale een adviserend orgaan, namelijk de Quotacommissie. De Raad van Bestuur van de Rederscentrale benoemt reders als leden van deze commissie en baseert zich op een vertegenwoordiging van elk segment en elk visserijtype beoefend door de vaartuigen onder Belgische vlag. Het is ook de Raad van Bestuur die de voorzitter en ondervoorzitter benoemt. Medewerkers van de Rederscentrale wonen de vergadering bij voor de secretariaatsfunctie en de toelichting van de activiteiten van de PO die betrekking hebben op de agendapunten. De Quotacommissie kan ook personen uitnodigen als het nuttig wordt bevonden voor het bereiken van de doelstellingen en zodoende is de Dienst Visserij op vaste basis vertegenwoordigd. Verder wordt regelmatig het ILVO uitgenodigd om wetenschappelijke toelichting te geven.

Traditioneel volgt in november vanuit de Europese Commissie het voorstel aan de Europese Raad voor TAC en quota voor het volgende jaar. Dit voorstel komt er op basis van de wetenschappelijke adviezen die worden aangeleverd door ICES. Uiteindelijk worden deze voorstellen voorgelegd in de december Ministerraad waar een definitieve beslissing wordt genomen over de TAC en quota. Op basis van de voorstellen van de Europese Commissie bepaalt de Quotacommissie, rekening houdend met duurzame vangstmogelijkheden en marktanalyse, welke maatregelen best worden toegepast op de beschikbare quota en visserij-inspanning. Dit resulteert in een Visplan, dat als advies aan de overheid wordt bezorgd. De Dienst Visserij analyseert dit advies en houdt hiermee rekening bij het opmaken van de basis-quotamaatregelen voor het volgende jaar.

De Quotacommissie komt op maandelijkse basis bijeen en formuleert advies aan de Vlaamse overheid over eventuele aanpassingen van de maatregelen rekening houdend met de stand der vangsten, de stand der visserij-inspanning en de uitgevoerde en geplande ruilen. Ook met de evoluties in de uitvoering van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) wordt rekening gehouden. De regelmatige aanwezigheid van het ILVO helpt om geactualiseerde informatie over de duurzaamheidsdoelstellingen van het GVB in rekening te brengen. De aanvoer wordt zodoende gestuurd door het aanpassen van de vangstrechtoewijzing op basis van kW of per dagplafond op zeereisbasis.

De Quotacommissie houdt verder ook rekening met de marktsituatie, met een positieve impact op de prijsvorming als doelstelling. Er wordt gemikt op een gelijkmatige spreiding van de aanvoer. De spreiding van de vangstrechten draagt bij tot het voorzien van reserves om het seizoen rond te komen. Voor de verwerkende sector en de vers-markt geeft deze aanpak een grotere zekerheid naar beschikbaarheid van hun producten gedurende het hele jaar.

Voor de gebieden en soorten waar van toepassing, wordt een verdeelsleutel tussen klein en groot vlootsegment vastgesteld op basis van effectieve aanlandingen gedurende de voorbije drie jaar. Afwijkingen van dit principe – vooral wanneer vlootaanpassingen zijn opgetreden – worden indien nodig door de Quotacommissie geadviseerd.

Ten slotte zijn er de quotaruilen, die een wezenlijk onderdeel vormen van het quotabeheer. De Rederscentrale houdt nauw contact met buitenlandse PO's om eventueel quota te verruilen en dit te adviseren aan de betrokken overheden van de lidstaten. Op regelmatige basis volgt de Quotacommissie op of quotaruilen noodzakelijk zijn. Doordat de Vlaamse overheid Belgische quota verruilt met andere lidstaten kan de initiële quotatoewijzing van de Europese Raad geoptimaliseerd worden voor de Vlaamse vissers.

2.1.2. Spreiding van de vangst- en marktmogelijkheden op jaarbasis

Maandelijks wordt door de Quotacommissie het quotaverbruik geëvalueerd en worden aan de hand van het verbruik bijstellingen van de vangsthoeveelheden in de diverse ICES-gebieden geadviseerd aan de overheid. Via deze regulering wordt een redelijke spreiding van de vangstmogelijkheden bekomen. Zo worden in de kuit-dragende periode van bepaalde vissoorten de vangstmogelijkheden beperkt teneinde de vispopulatie voldoende kansen te geven zich voort te planten. De Quotacommissie volgt daarbij haar Visplan dat eind 2020 wordt voorgelegd aan de Dienst Visserij. Hieronder is een overzicht terug te vinden van de populairste visgebieden en de periodes van bevissing:

Gebied	Periode	Voornaamste soorten
Zuidelijke Noordzee	april- december	tong en schol
Belgische en Nederlandse kust	mei-oktober	garnaal
Centrale Noordzee en Deense kust	april-oktober	langoustines
Golf van Biskaje	juni-september	tong
Oostelijke Noordzee ("Oost")	mei-november	schol
Bristolkanaal	januari-december	tong
Ierse zee	februari-december	tong
Engels Kanaal	oktober-maart	tong en schol

Tabel 9: Spreiding van de vangstmogelijkheden

In de Werkgroepen Veilingen en Visserij, als overlegfora met de partners verder in de keten, komt het belang voor de handel aan bod van een gelijke spreiding over de verschillende veildagen per week. Kopers kunnen gemakkelijker hun aankopen afstemmen wanneer de verwachte aanvoer gekend is. In dit kader speelt de Vlaamse Visveiling een belangrijke rol via hun directe communicatie met de aanvoerders. In 2021 zal de Rederscentrale ernaar streven om in die overlegfora deze communicatie verder te optimaliseren.

Onderstaande tabel 10 geeft een overzicht van de marktmogelijkheden op jaarbasis voor de tien belangrijkste soorten binnen de Belgische visserij. De meest gunstige marktmogelijkheden zijn afhankelijk van meerdere factoren, zoals de afstemming tussen vraag en aanbod en de seizoensgebonden kwaliteit van de vissoort. Voor 2021 zal de PO er blijven op hameren dat een

differentiatie van visserijgebieden noodzakelijk is om het hele jaar door een evenwicht tussen vraag en aanbod te behouden.

Vissoort	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Tong	groen	oranje	oranje	oranje	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen
Schol	oranje	oranje	oranje	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	oranje
Inktvissoorten	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen
Zeeduivel	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen
Tarbot	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen
Langoustine	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen
Garnaal	groen	groen	groen	oranje	oranje	oranje	groen	groen	groen	groen	groen	groen
Tongschar	groen	groen	groen	groen	oranje	oranje	groen	groen	groen	groen	groen	groen
Rog	groen	groen	groen	groen	groen	groen	oranje	oranje	groen	groen	groen	groen
Kabeljauw	oranje	oranje	oranje	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	groen	oranje

Tabel 10: Marktanalyse op jaarbasis

Oranje: minder gunstige marktsituatie.

Groen: optimale marktmogelijkheden.

Binnen de Rederscentrale wordt aandacht besteed aan de marktontwikkelingen, dit zowel in binnen- als buitenland. Ook worden in nauw overleg met de VLV en de Stedelijke Vismijn Nieuwpoort statistische gegevens uitgewisseld. Dit beoogt een correct beeld van de specifieke marktnoden. Beperkende quotamaatregelen kunnen leiden tot een verstoring van de markt. Sommige soorten hangen sterk af van de seizoenen. Onderstaand worden de marktmogelijkheden op jaarbasis voor een aantal voorname vissoorten meer in detail toegelicht.

2.1.2.1. Tong

Tong blijft de belangrijkste doelsoort voor de Belgische visserij. Met de beschikbare quota in de Westelijke Wateren was een gestructureerde aanpak vanuit de Quotacommissie noodzakelijk om de druk op bepaalde visgebieden te vrijwaren gedurende het jaar 2020. Niettegenstaande was er in 2020 een vroegtijdige sluiting van de Keltische Zee (7hjk) vanaf 26 augustus. Het ICES wetenschappelijk advies voor tong in de gebieden 7f en 7g wijst op een TAC-verlaging ondanks de positieve cijfers voor het visbestand en visserijdruk. De Rederscentrale zal in dit verband bij het adviseren aan de Vlaamse overheid het herzien van de referentiewaarden aanbrengen, die na een Benchmark door ICES zijn naar voor gebracht.

Voor tong 7a is opnieuw door ICES een mogelijke toename van de TAC 2021 weergegeven. Dit zal ertoe leiden dat in het Visplan 2021 de vangstmogelijkheden in deze gebieden een belangrijke rol zullen spelen voor het streven naar een succesvolle Belgische visserij.

De situatie in de Zuidelijke Noordzee blijft weliswaar een moeilijk verhaal. Vissers zien wel steeds meer tong uit jonge leeftijdsklassen opduiken. Met een mogelijke toename van de TAC 2021 verwachten we dus een verbetering van de tongvisserij in de Noordzee voor het jaar 2021. In het advies aan de overheid zal rekening worden gehouden met het vermijden van vangsten van de juveniele tong.

Voor de tongaanvoer vanuit de Golf van Biskaje zal er eveneens in 2021 getracht worden om deze af te stemmen op het aanbod gedurende de hele periode (juni-september) om de gemiddelde prijs stabiel te houden.

2.1.2.2. Schol

De positieve trend van de scholprijs heeft zich in 2020 voortgezet. Ondanks de dalende trend qua aanvoer van schol in zowel Belgische als buitenlandse havens, verwacht de PO dat er opnieuw in 2021 gericht op schol gevist zal worden in de oostelijke Noordzee. Deze visserij blijft economisch zeer rendabel dankzij andere bijvangsten zoals zeeduivel, tongschar en kabeljauw. De scholvisserij in de Noordzee is een jarenlang voorbeeld van waar rekening wordt gehouden met de kuit-dragende periode van deze doelsoort, waardoor er in het begin van het jaar aangepaste maatregelen worden voorgesteld.

Daarnaast wordt er samen met de Dienst Visserij gewerkt aan de heropstart van visserijactiviteiten in de Noorse zone. Gezien de Belgische visserijactiviteit in deze zone dateert van meer dan een decennium terug, is het moeilijk in te schatten tot welke resultaten visserijcampagnes in de Noorse Zone zullen leiden. Destijds werden er echter goede visvangsten genoteerd vanaf april tot het jaareinde. De verwachting is dat de scholvangst in dit gebied op een aanvaardbaar niveau zal liggen waarbij er voornamelijk gericht gevist zal worden op de grotere scholsorteringen.

Een bijkomend probleem is het verplicht wegen bij aanlanding in een Deense haven. Sedert het begin van 2020 is het namelijk voor vissersvaartuigen die aanlanden in Deense havens de verplichting om de vis te wegen vooraleer die getransporteerd wordt naar de thuishaven. Door Europa werd bevestigd dat een protocol – waardoor de verplichte weging vermeden kan worden – tussen de Belgische en Deense overheid niet aan de orde is. Omwille van die reden worden er samen met de Vlaamse Visveiling en de Dienst Visserij verschillende mogelijkheden bekeken om tot een werkbare oplossing te komen. Tegen de Oost-campagne zal dit ook in het kader van een opvolging van de herziening van de controleverordening door de Rederscentrale verder worden nagestreefd. Tegen die tijd wordt een constructief overleg gevraagd met alle betrokken partijen, iets dat in 2020 mede door de coronamaatregelen niet op een efficiënte manier kon doorgaan.

2.1.2.3. Garnaal

Ondanks de coronacrisis hielden de garnaaiprijzen relatief stand. Ten einde de markttoegang te behouden worden er stappen gezet om de Belgische garnalenvisserij onder de Visserij Verduurzaamterkenning aan te bieden. Met retailer Delhaize is er het voornemen om in 2021 een samenwerking op te zetten. Leden-garnalenvissers ondersteunen dit initiatief sterk waarbij een markt gecreëerd wordt voor Visserij Verduurzaamter. De Rederscentrale zal bijgevolg in 2021 sterk inzetten op deze samenwerking met Delhaize en andere potentiële kopers van garnaal.

De productie en marketing van garnaal komen geregeld aan bod in de Werkgroep Veilingen en zijn natuurlijk ook onderwerpen in het PO Kust- en Garnalenvisserijoverleg. Samen met de veilingen en de afnemers zal ook in 2021 een traject uitgewerkt worden naar een optimale aanwending van dit lokaal gewaardeerd product.

2.1.2.4. Inktvissoorten

Inktvissoorten in de Westelijke Wateren blijven een belangrijk onderdeel van de economische activiteit van de Belgische visserij. Vanuit de Zuid-Europese landen is er grote interesse voor deze soorten, waardoor gerichte visserij op inktvisachtigen interessant blijft voor enkele Belgische vaartuigen. Het lijkt erop dat voor deze soorten het plafond wat betreft prijszetting bij eerste verkoop werd bereikt. Weliswaar ziet het ernaar uit dat de visserij op inktvis ook op langere termijn als zeer rendabel kan beschouwd worden. We zien dat flyshooters en bordenvissers voornamelijk pijlinktvis aanvoeren. Voor 2021 zal de PO streven naar een stabielere aanvoer hiervan, teneinde een sterke afzetmarkt te bereiken. Vooral voor de eurkotters is de inktvis-visserij een zeer interessant alternatief in het Engels

Kanaal. Er is echter bezorgdheid in het kader de brexit-uitkomsten dat deze visserij in het gedrang komt.

2.1.2.5. Rog

Voor rog wordt op een gespreide aanvoer over het jaar gemikt om tot een stabielere marktprijs te komen. Momenteel daalt de prijs sterk in perioden van grotere aanvoer. In dat verband is informatie-uitwisseling over de aanvoerverwachtingen met de Vlaamse visveilingen zeer belangrijk, aangezien de VLV ook aanvoer van rog van derden op de markt brengt. De volatiliteit van de aanvoer bemoeilijkt het creëren van een stabiele kopersmarkt zodat bij onverwacht grote aanvoer dit invloed kan hebben op de prijzen. Daarom streven de PO en VLV ernaar de aanvoer te stabiliseren zodat vraag en aanbod continu in evenwicht gehouden worden.

In 2021 zal de PO-maatregel tot het verbod op aanvoer van rog sortering 4 verder van toepassing blijven. Sinds augustus 2017 geldt deze maatregel ook voor diverse aanvoer van rog gevangen door buitenlandse vaartuigen, doordat een Ministerieel Besluit met uitbreiding van discipline is gepubliceerd. Voor 2021 zal de Rederscentrale de bestaande maatregelen evalueren en aanpassingen voorstellen waar nuttig bevonden.

Binnen VLAM is er de laatste jaren enorm veel aandacht voor afzet- en promotiemogelijkheden van roggen, waarbij gestreefd wordt om in 2021 nog sterker in te zetten op promotie ter bevordering van de rog-afzetmarkt. Daarbij is er de intentie om binnen de Sectorgroep Visserij van de VLAM een misidentificatie- en dus ook een vangst en aanvoerdeclaratieprobleem – zoals ook vastgesteld in het SUMARIS-project – op te lossen. Als de coronamaatregelen het toelaten, wordt er begin 2021 een workshop georganiseerd in de gebouwen van de Vlaamse Visveiling voor zowel vissers, medewerkers van de veilingen als andere schakels in de sector. Daarnaast werd een folder ontwikkeld voor gebruik aan boord van alle vissersvaartuigen en in de veilingen.

Verder is er ook het ILVO-project Raywatch dat in juli 2020 van start ging en twee jaar zal lopen. Binnen dit project wordt gefocust op de roggenvisserij in de westelijke wateren. Daarbij zullen er onder andere extra bemonsteringen gebeuren van kleinoogrog in het Bristolkanaal.

2.2. Afzetstrategie

De Rederscentrale heeft als PO de opdracht om de rentabiliteit en duurzaamheid van de visserijactiviteiten van de leden te verbeteren. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het bekomen van een maximale toegevoegde waarde van de Belgische quota. Alhoewel individuele leden op reisbasis op verre visgronden een voordeel zien in afzet in buitenlandse havens, blijkt in het algemeen dat voor de sector verkoop in de thuishavens – zeker voor een gemengde korf van aangevoerde soorten – het interessantst is voor de Belgische vloot. Met de coronacrisis is het in 2020 tevens duidelijk geworden dat vers-markten in België een grote toegevoegde waarde creëren voor de volledige keten. De PO werkt dan ook samen met de VLV en met de Stedelijke Vismijn Nieuwpoort om de beste marktmogelijkheden voor de Belgische visserij-keten te identificeren en een gezamenlijke afzetstrategie te bepalen.

2.2.1. Identificatie van de markteisen

Binnen de Rederscentrale wordt aandacht besteed aan de marktontwikkelingen, dit zowel in binnen- als buitenland. Ook worden statistische gegevens van binnen- en buitenlandse veilingen geanalyseerd om een correct beeld te krijgen van de specifieke marktnoden. Via contacten met de groothandel wordt actuele informatie bekomen. Deze informatie wordt in de werking van de PO als tool gebruikt

om over maatregelen te beslissen of om een gericht advies aan de Vlaamse overheid te formuleren. Het is de bedoeling om ook in 2021 in overleg met reders en handel deze marktnoden te identificeren om de productie zo goed mogelijk erop af te stemmen. De Rederscentrale plant hiervoor onder andere om de huidige Werkgroep Visserij die ontstaan is onder het Convenant 'Visserij verduurzaamt 2015-2020' te laten voortbestaan.

Ook hier spelen relevante contacten met de Vlaamse veilingen een belangrijke rol. Het centraal veilsysteem bij de veilingen bevat alle statistische gegevens om een correct beeld te hebben van de specifieke marktnoden. De commerciële dienst van de VLV heeft contact met buitenlandse afnemers (groot- en kleinhandel) om de interessantste informatie te bekomen en nieuwe noden en tendensen te detecteren. In de Werkgroep Veilingen bespreken Rederscentrale en VLV deze gegevens en wordt bekeken welke gezamenlijke acties opgezet kunnen worden om met de bekomen informatie acties te bepalen om zo de doelstellingen van de PO te bereiken.

2.2.2. Identificatie van nieuwe afzetmogelijkheden en andere commerciële mogelijkheden

De Werkgroep Veilingen is het forum waarin de PO en de VLV, naast het overleg plegen over het optimaliseren van de samenwerking, aandacht besteden aan de commerciële mogelijkheden voor de producenten. Concreet wordt besproken hoe de grote knowhow en de netwerken opgebouwd door beide partijen, aangewend kunnen worden om de noden van de verschillende markten in kaart te brengen. De VLV wenst net als de voorbije jaren verder te investeren in het aantrekken van nieuwe klanten, waaronder buitenlandse handelaars en de retailmarkt. De PO en de VLV zullen ook in 2021 beroep doen op VLAM voor promotie van de producten aangevoerd door de leden van de Rederscentrale, dit eveneens in samenspraak met de handel. Zo heeft de handel de voorkeur meer in te zetten op het promoten van algemeen meer vis eten bij de burger, dan in te zetten op bepaalde soorten. Volgens het nieuwe VLAM-programma (2020-2023), zal ook in 2021 promotie gevoerd worden teneinde de kennis van 'Vis van bij Ons' te vergroten. Daarnaast zal de PO via samenwerking met VLAM en de gekende communicatiekanalen, inzetten op promotie van soorten die voldoende aanvoer kennen, maar nog relatief ongekend zijn bij handelaren om tot een betere prijszetting te komen.

De uitwisseling van data is cruciaal in het begeleiden van de ideale marktwerking voor aanvoer en afzet. De Rederscentrale en VLV beschikken elk over data met cruciale informatie over de producten om de ideale marktomstandigheden te creëren. De Werkgroep Veilingen en het managementoverleg tussen VLV en de Rederscentrale vormen platformen om deze gegevens uit te wisselen, te bespreken en aan te wenden voor een gezamenlijke strategie. Door de Rederscentrale en de commerciële cel van de VLV wordt op geregelde basis overleg gepleegd rond de markttoegang van producten onder Visserij Verduurzaamt. Dit voornamelijk samen met vertegenwoordigers uit de handel, waarbij het lokale aspect op de voorgrond treedt en opportuniteiten biedt naar afzetmogelijkheden toe.

Resultaten van deze identificatie kunnen teruggevonden worden in de specifieke doelsoortbesprekingen onder 2.1.2.

2.3. Andere PO-activiteiten die een impact hebben op het productieprogramma en de afzetstrategie

De volgende aspecten vragen een actieve betrokkenheid van de Rederscentrale om de productie en de marketing van de leden te optimaliseren. Dit gebeurt zowel door rechtstreekse tussenkomsten als via het lidmaatschap van de Europese Associatie van Producentenorganisaties (EAPO), de European Fisheries Alliance (EUFA), de Noordzee Adviesraad (NSAC), de Noordwestelijke Wateren Adviesraad (NWWAC), de Zuidwestelijke Wateren Adviesraad (SWWAC) en de Marktenadviesraad (MAC). Op Vlaams niveau is de Technische Werkcommissie Visserij (TWV) van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) een belangrijk forum.

2.3.1. Brexit

Aangezien er begin november 2020 nog altijd geen duidelijkheid was welke gevolgen de brexit na de transitieperiode op 1 januari 2021 zou hebben voor het PMP van de Rederscentrale, wordt nog altijd op bijna wekelijkse basis overleg gepleegd tussen de EUFA-leden uit de negen betrokken lidstaten. Ook de contacten met de Vlaamse overheid worden onderhouden. De feedback van de onderhandelaars, zowel van de EU als van Britse kant is dat wat visserij betreft, het moeilijk is om van hun respectievelijke standpunten af te wijken.

De Rederscentrale behoudt het standpunt dat de meest duurzame oplossing voor de visserij, een status quo is van de huidige omstandigheden. Dit geldt ook voor de activiteiten in de Britse 6-12-mijlszone. Wanneer algemeen geen overeenstemming wordt bereikt tussen de partijen, dreigt een zogenaamde No Deal vanaf 1 januari 2020. De Rederscentrale vindt dat van zodra er kan van worden uitgegaan dat dit eraan komt, de onderhandelingen tussen de EU en het VK voor visserij moeten worden verdergezet. We vinden dat de Britse overheid en visserijsector ervan overtuigd kunnen worden dat een status quo voor de toegang tot elkaars wateren en voor de verdeelsleutel van de visserijmogelijkheden – met een beheer volgens het huidige Gemeenschappelijk Visserijbeleid – de meest duurzame oplossing is voor alle partijen. In de periode tussen het einde van de huidige overgangperiode en het bereiken van een visserijovereenkomst, zou het huidige EU-acquis moeten kunnen gelden voor de visserijsector. Het resultaat kan altijd erkennen dat beide partijen bevoegd zijn over het visserijbeleid in hun respectievelijke wateren.

De Rederscentrale heeft de intentie om de leden bijeen te roepen van zodra het gekend is wat de gevolgen vanaf 1 januari 2021 zullen zijn. Ondanks het streven naar een status quo is al nagedacht over alternatieven en die zullen op die samenkomst eventueel toegelicht worden. Het plan is om dit in overleg te doen met de Vlaamse overheid en de Vlaamse visveilingen, waarbij ook rekening wordt gehouden met de aanloop in Britse havens en het transport van de vangsten naar de plaats van eerste verkoop. Een onderdeel van de voorbereidingen is ook dat er ondersteuning voor die alternatieven zal gevraagd worden, zowel voor de visgronden als voor de aanlandhavens. Een bijkomend probleem is dat voorbereidingen voor alternatieven en specifiek het lokaal bestuderen ervan, bemoeilijkt worden door de coronacrisis.

De huidige onzekerheid over de gevolgen van brexit leidt tot de analyse van de Rederscentrale dat een samenwerking met de visserijvertegenwoordigingen uit de andere betrokken EU-lidstaten ook in 2021 nuttig zal blijven.

2.3.2. Ruimtelijke planning op zee

De EU-Green Deal en de Farm-to-Fork- en de Biodiversiteitstrategieën worden door de Rederscentrale rechtstreeks en via de eerder vermelde Europese organisaties van nabij opgevolgd. Nu al zijn er in zowat alle gebieden die door de leden van de Rederscentrale bevestigd worden, plannen voor beheermaatregelen in Natura 2000- en andere mariene beschermde zones. Ook zijn er ontwikkelingen rond hernieuwbare energie en andere mariene activiteiten die op veel plaatsen een impact hebben op de visgronden van Belgische vaartuigen. Daarom dient de Rederscentrale op heel wat fora aanwezig te zijn om de belangen van de leden te verdedigen. Het opvolgen van de implementatie van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie blijft ook van belang.

Voor het Belgisch deel van de Noordzee is er mede door de opvolging van de Rederscentrale, in het Marien Ruimtelijk Plan (2020-2026) een verplichting opgenomen om een Visserij Effectenrapport (VER) voor te leggen voor elke geplande activiteit in de zes-mijlszone. De Rederscentrale beoogt ook in 2021 betrokken te blijven om de belangen van de leden-kust vissers te verdedigen. Daarbij hoort een opvolging van de blauwe economie doelstelling die door de Europese en nationale overheden beoogd wordt.

Betreffende garnalenvisserij in Nederlandse wateren (Vlakte van de Raan, Westerschelde, Noordzeekustzone en Voordelta) volgt de Rederscentrale de gevolgen voor de Belgische visserij op van de Wet Natuurbescherming. Naar aanleiding van de ontvangen bezwaren en een uitspraak door de Raad van State betreffende beroepszaken tegen Natura 2000-vergunningen gebaseerd op het PAS (Programma Aanpak Stikstof), diende de Rederscentrale in 2019 een zienswijze in om het voornemen om de Wnb-vergunning voor Belgische garnalenvissers in te trekken, te voorkomen. De bezwaren werden vervolgens ongegrond verklaard, maar de Nederlandse ngo's tekenden meteen beroep aan. Na een PO-overleg Garnalen- en Kustvisserij werd begin september door de Rederscentrale een nieuwe zienswijze ingediend. In 2021 zal de PO dit belangrijk dossier verder van nabij blijven opvolgen.

Daarnaast volgt de Rederscentrale andere ontwikkelingen betreffende garnalenvisserij in de Noordzee op. Zo startte in 2019 op initiatief van de Nederlandse Coöperatieve Visserij Organisatie (CVO) een driejarige onderzoekssamenwerking garnalenvisserij. Zowel Rederscentrale als vertegenwoordigers van de Duitse, Deense en Nederlandse betrokken visserijorganisaties, maar ook wetenschappers, overheid en NGO's zijn hierin vertegenwoordigd, teneinde het beheer van garnaalvisserij in Nederlandse wateren te optimaliseren.

Daarnaast werden recent twee Europese richtlijnen goedgekeurd die eveneens een impact zullen hebben op de visserijsector. Het gaat om de Single Use Plastics (SUP) en de Port Reception Facilities (PRF) richtlijnen. De SUP-richtlijn gaat over het verbod op plastics voor eenmalig gebruik. Voor specifiek de visserijsector legt Europa sterk de nadruk op het vermijden van afval afkomstig vanuit de sector en vooral van vistuigen alsook de overgang naar een circulaire economie. De Rederscentrale volgt de implementatie van de SUP-richtlijn via diverse Europese adviesraden en stemt op Vlaams niveau af met onder andere VVC en OVAM die verantwoordelijk is voor het omzetten van deze richtlijn in nationale wetgeving.

2.3.3. Afvalbeheer

Om de problematiek van marien zwerfvuil aan te pakken, werd de Port Reception Facilities-richtlijn ontworpen die bepalingen bevat inzake de beschikbaarheid van haven-ontvangstvoorzieningen en de afgifte van afval aan die voorzieningen. De Rederscentrale zal in 2021 de gevolgen van de implementatie van deze richtlijn verder opvolgen. Tevens is er de Single Use Plastics-richtlijn waarvan de uitvoering ook gevolgen kan hebben voor de Vlaamse visserijsector.

Om het marien zwerfvuil te bestrijden werken de Belgische vissers actief mee aan het recycle-initiatief Fishing For Litter (FFL). In samenwerking met de VVC, OVAM en via ondersteuning van FOD Leefmilieu en de Provincie West-Vlaanderen werkt Rederscentrale mee aan het verder uitbouwen van FFL in de Belgische visserijsector. Registratie van de aangelande Big Bags vormt één van de grootste moeilijkheden voor vissers. Daarom werd in september 2020 een smartphone-applicatie gelanceerd om op een efficiënte manier door te geven welk soort afval in welke gebied werd opgevist en in welke haven de Big Bags zijn afgezet. Rederscentrale engageert zich in 2021 om deze applicatie verder te verspreiden onder de Belgische vloot en om verder in te zetten op de aspecten communicatie en sensibilisering rond FFL. De doelstelling hierbij is om reders en vissers te stimuleren verder afval uit zee te verzamelen, onder meer door het belang voor de sector te duiden en een beloning te voorzien voor goede medewerking. Dit moet ertoe leiden dat FFL op middellange termijn door de volledige vloot wordt opgepikt.

2.3.4. Uitvoering GVB

2.3.4.1. Meerjarige beheerplannen

Ook in 2021 zal de Rederscentrale actief meewerken aan de adviesverlening aan de Vlaamse en Europese instanties, die moet leiden tot akkoorden over het uitvoeren van de elementen voor het bereiken van de doelstellingen van het GVB. Zowel voor de Noordzee, als voor de Westelijke Wateren – de twee gebieden waarin alle visgronden van de leden van de Rederscentrale liggen – hebben de Europese instanties meerjarige visserijbeheerplannen overeengekomen. Beide plannen hebben onder andere een impact op de vastlegging van de TAC's en Quota voor de komende jaren.

2.3.4.2. Technische instandhoudingsmaatregelen

De nieuwe verordening rond technische maatregelen in de visserij werd op 14 augustus 2019 van kracht. De Europese Commissie bereidt uitvoeringsbesluiten voor op basis van de voorstellen van de regionale lidstaatgroepen over specifieke regels voor vistuig en voor visgrondbeheer in de betrokken regio's. Voor de Belgische visserij worden de Noordzee, de Noordwestelijke en de Zuidwestelijke Wateren opgevolgd door de Rederscentrale, rechtstreeks met de Vlaamse overheid en via EAPO en de relevante AC's.

2.3.4.3. Toezicht, controle en handhaving

Daarnaast is er de herziening van de Europese controleverordening die voor heel wat discussies binnen de visserijsector zorgt. Op 30 mei 2018 diende de Europese Commissie een voorstel in tot een herziening van de Europese controleverordening. De Europese visserijsector is voorstander van een controlesysteem dat is afgestemd op de huidige doelstellingen van het GVB, maar vindt dat het haalbaar moet blijven. Onder meer met het oog op brexit en de coronacrisis, is het volgens de visserijsector meer dan ooit van groot belang om die haalbaarheid na te streven. Eind 2020 is een algemene benadering van het Commissievoorstel in voorbereiding in de Europese Raad en een rapport in het Europees Parlement. Dit zou binnenkort tot een dialoog moeten leiden en uiteindelijk tot een nieuwe verordening. In 2021 zal de Rederscentrale deze evolutie van nabij opvolgen via onder andere EAPO en (de controle focusgroepen van) de Europese adviesraden.

2.3.4.4. Aanlandplicht

De aanpak van de aanlandplicht en de opmaak van discardplannen blijven onder de aandacht van de Rederscentrale. Regionale lidstaatgroepen dienen jaarlijks gezamenlijke aanbevelingen in bij de Europese Commissie ter aanpassing van de discardplannen. Accurate en voldoende gegevens zijn noodzakelijk om uitzonderingen op de aanlandplicht te bekomen of te behouden. Zo zullen ook in 2021 wetenschap en sector nauw samenwerken via verschillende projecten, zoals het project Overleving Monitoren, waarbij een monitoringsstudie over technische maatregelen en observatierizen rond overleving van vissoorten worden uitgevoerd.

Het is altijd duidelijk geweest dat met de maatregelen in de reeds gepubliceerde gemeenschappelijke aanbevelingen van de lidstaatgroepen, die tot discardplannen moeten leiden, de problematiek van de Choke Species niet volledig kan worden opgelost. Bij het vastleggen van de vangstmogelijkheden voor 2021 tijdens de Ministerraad in december 2020 zal opnieuw moeten rekening gehouden worden met de Choke-problematiek. De verdere opvolging van deze implementatie zal heel wat tijd in beslag nemen en een belangrijk onderwerp vormen van de AC- en EAPO-vergaderingen die in 2021 worden gepland.

Op basis van de discardplannen zal de Rederscentrale ook voor 2021 fiches ontwikkelen die per gebied en per visserijtechniek aan de schippers een overzicht geven van welke soorten een uitzondering genieten en welke soorten dienen aangeland te worden.

2.3.4.5. Sociale dimensie van de GVB-doelstellingen

De PO zal ook in 2021 de beroepsvereniging ondersteunen die de enige erkende werkgeversorganisatie is in het sociaal overleg in de visserijsector, dit in het kader van de GVB-doelstellingen rond tewerkstelling, veiligheid en adequate opleidingen. Via de Werkgroepen Visserij en Veilingen wordt ook aandacht besteed aan opleidingen binnen alle facetten van de keten.

2.3.4.6. Financiering en ondersteuning

De Rederscentrale is lid van het Monitoring Comité voor het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV), dat ondanks een aflopende periodiciteit ook in 2021 opvolging vanuit de PO zal vergen. Aan de leden wordt toelichting gegeven voor een optimale aanwending van de steunmogelijkheden en voor de leden en de PO zelf wordt opgevolgd hoe de financiering van projecten rond het bereiken van de doelstellingen van het GVB georganiseerd kan worden.

Ondertussen ligt een commissievoorstel op tafel voor een opvolger van het EFMZV. Op dit moment zit het voorbereidend werk voor een nieuwe verordening in de dialoofase met de Raad en het Parlement. Zowel rechtstreeks als via EAPO houdt de Rederscentrale de beleidsmakers op de hoogte van de belangrijke elementen voor de toepassing van het toekomstig Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur.

De Vlaamse overheid bereidt ondertussen al een operationeel programma voor, voor de aanwending van het nieuwe fonds 2021-2027. De Rederscentrale heeft al gedeeltelijk bijgedragen aan die voorbereiding en is vragende partij om met de ervaring als erkende PO die bijdrage uit te breiden om tot een voor de sector duurzame aanwending van de mogelijkheden te komen.

Deel 3: Maatregelen met het oog op de in artikel 7 van Verordening (EU) nr. 1379/2013 vastgelegde doelstellingen

3.1. Verbeteren van rentabiliteit en duurzaamheid van de visserij-activiteiten van de leden

3.1.1. Hernieuwd Convenant rond duurzaamheid

Via het Convenant 'Visserij verduurzaamt', werkten de Rederscentrale, het ILVO, het Departement Landbouw en Visserij, de Provincie West-Vlaanderen en Natuurpunt aan de realisatie van de doelstellingen van het Vistraject, een uniek rapport waarin verschillende duurzaamheidsaspecten evenwichtig aan bod komen. Dit Convenant loopt af eind 2020 en de partners bereiden een derde Convenant voor. Dit zal focussen op het uitvoeren van een vervolgtraject van de Visserij Verduurzaamt-erkenning en op het verder bouwen aan ondernemingen van de toekomst met de nadruk op vernieuwing als drijfveer voor verduurzaming. Andere thema's waarbinnen doelstellingen uitgewerkt worden zijn onder andere circulaire economie, natuurbescherming en meervoudig ruimtegebruik, nieuwe datastromen, kustgemeenschap en waardering van visproducten.

De aansturing zal ongetwijfeld gebeuren via een Task Force die, zoals nu het geval is, de strategische lijnen zal bepalen. Het voorzitterschap van deze Task Force zal aangeboden worden aan Vlaams minister Crevits die bevoegd is voor Visserij. Het hernieuwde Convenant zou niet langer uitgevoerd worden via vaste werkgroepen, maar op basis van de prioriteiten die de Task Force naar voor schuift, zouden partners uitgenodigd worden die zich mee engageren om de doelstellingen te bereiken. Wel wordt opnieuw een klankbordgroep opgericht waarbij alle belanghebbenden minstens één maal per jaar geïnformeerd zouden worden over, en betrokken zouden worden bij, de werkzaamheden.

3.1.2. 'Visserij Verduurzaamt'-erkenning

De Visserij Verduurzaamt-erkenning werd in 2018 gelanceerd op de veilklok in alle Belgische visveilingen en sinds september 2019 worden verdere stappen gezet via een vervolgproject.

Het is de bedoeling om de VALDUVIS-indicatoren af te toetsen en aan te passen op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten en ervaringen uit de sector. Vanaf juni 2021 zou er gewerkt moeten worden met aangepaste indicatoren en streefwaarden. Verder is er veel interesse om de B2B-erkenning verder uit te bouwen stroomafwaarts in de keten tot aan de consument. Daarom werd vanaf juni 2019 een proeftraject opgestart met enkele partijen. Om de aanwending in de verdere keten te kunnen bewerkstelligen, werd een overeenkomst met de betreffende partijen uitgewerkt en een lastenboek opgesteld waar controle, continuïteit en een sluitende traceerbaarheid deel van zullen uitmaken. De bevindingen tijdens de proeftrajecten, zowel via overlegmomenten met handelaren als via input van externe certificeringsinstellingen, zullen in 2021 gebruikt worden om dit lastenboek te finetunen.

Binnen het B2C-traject dienen alle schakels in de keten gecertificeerd te worden om gebruik te kunnen maken van de Visserij Verduurzaamt-erkenning van de door erkende Belgische vaartuigen aangevoerde producten. In dit kader wordt een goede balans beoogd inzake de toegankelijkheid van marktdeelnemers. Rederscentrale heeft de intentie om het B2C-luik van Visserij Verduurzaamt in het

voorjaar van 2021 officieel te lanceren, waarna het B2C-traject beschikbaar komt voor alle geïnteresseerde marktdeelnemers die erop wensen in te tekenen.

Vanaf aanvang van het project is er de intentie geweest om ook de kleinhandelaren mee te betrekken bij het zichtbaar maken van de Visserij Verduurzaam-erkenning tot bij de consument. Binnen het proeftraject krijgen zij de kans om te communiceren naar de klanten toe over Visserij Verduurzaam, indien zij een relevant deel van hun aanbod kunnen traceren tot bij een Visserij Verduurzaam-erkend vaartuig en door te voldoen aan de minimale percentages visproducten onder de Visserij Verduurzaam-erkenning.

Ten slotte speelt het engagement van de reders een belangrijke rol om Visserij Verduurzaam tot een succesverhaal te brengen. Rederscentrale zal dan ook in 2021 inspanningen verrichten om zo veel mogelijk van haar leden via persoonlijke begeleiding te stimuleren om de Visserij Verduurzaam-erkenning te bekomen.

3.2. Ongewenste vangsten vermijden en beperken, of zo goed mogelijk benutten zonder een nieuwe markt te creëren

De Rederscentrale zet al jaren in op het vermijden van ongewenste vangsten via een verhoogde selectiviteit. Ook in 2021 wordt verder gezocht naar en meegewerkt aan het testen en uitwerken van selectieve vistuigen. Dergelijke initiatieven, zoals hieronder opgesomd, worden ook opgevolgd binnen de Task Force van het Convenant 'Visserij verduurzaam'. Ongewenste vangsten vermijden of – indien onvermijdbaar in de gemengde visserij – minimaliseren, blijft het streefdoel van de PO.

De uitvoering van de aanlandplicht heeft voor initiatieven gezorgd voor het voldoen aan de voorwaarden om uitzonderingen te bekomen. In de discardplannen is er voor 2021 een overlevingsuitzondering verkregen voor schol mits de verplichting voor het groot vlootsegment om te vissen met een Flip-Up Rope (steenschot) of het Benthos-ontsnappingspaneel en voor het klein vlootsegment om de sleepduur van negentig minuten niet te overschrijden. In samenwerking met ILVO worden eind 2020, begin 2021 nog overlevingsreizen georganiseerd via het project Overleving Monitoren. De intentie is er om samen met het ILVO alle resultaten binnen het project te bundelen in een rapport voor de wetenschappelijke onderbouwing van de huidige uitzonderingsmaatregel met betrekking tot de teruggooi van schol en het adviseren van de stakeholders voor het verbeteren van overleving van schol.

Daarnaast komen in de discardplannen ook overlevingsuitzonderingen voor rog en de-minimis uitzonderingen voor tong en heel wat andere soorten. Mede via de AC's en EAPO worden nog oplossingen gezocht voor Choke-risico's via de TAC- en quotaregelgeving. Dit leidt tot adviezen aan de lidstaten en de Commissie voor de Decemberraad en andere mogelijkheden voor het vermijden van vroegtijdige stillegging van activiteiten door quota-uitputting. Wat betreft de overlevingsuitzondering van rog, wordt onder het ILVO-project Raywatch in samenwerking met de sector in 2021 verder gewerkt naar een gerichte en efficiënte datacollectie voor commercieel belangrijke roggensoorten in het kader van de aanlandplicht. Daarnaast zullen mogelijke Choke-situaties waarbij roggen de hoofdrol spelen, geïdentificeerd worden waarbij input zal geleverd worden hoe alternatieve beheersmaatregelen hier een oplossing kunnen voor bieden.

Ondanks het feit dat met de uitzonderingen en andere maatregelen beoogd wordt om aanlandingen van ondermaatse vis voor niet directe menselijke consumptie te minimaliseren, zal de Rederscentrale in overleg met de veilingen bekijken of de huidige verhandeling van die producten niet kan verbeterd worden, zonder een vraag ernaar te creëren.

3.3. Bijdragen aan de traceerbaarheid van visserijproducten en aan de toegang tot duidelijke en uitgebreide consumenteninformatie

Voor 2021 zal betreffende traceerbaarheid van visserijproducten verder gewerkt worden op basis van het elektronisch logboek, wat verplicht is voor elk vissersvaartuig en een sluitende traceerbaarheid garandeert tot bij eerste verkoop van de vangsten. Dit geeft de mogelijkheid om de aangevoerde producten verder in de keten te traceren. De Rederscentrale is tevens promotor van het project Visserij Verduurzaamt Market waarin aandacht wordt besteed aan het traceren van producten aangevoerd door een Visserij Verduurzaamt-erkend vaartuig tot bij de consument.

Rederscentrale-leden zijn betrokken bij het Vistools-project, dat hier ook een belangrijke rol kan in spelen, vermits dit toestaat om meer data ter beschikking te stellen van de wetenschap. Ook kunnen de bekomen gegevens bijdragen tot extra info voor de consument. De directe digitale toegang tot de (geanonimiseerde) vangstdata, zal de wetenschap toelaten om korter op de bal te spelen bij de quota-adviezen. In het belang van de ganse keten, kunnen meer gegevens leiden tot een betere continuïteit van de aanvoer.

Reders willen inspanningen leveren om op een haalbare manier een betere traceerbaarheid van viskisten na te streven. De PO zal dit in 2021 coördineren en samen met het Departement Landbouw en Visserij de nodige aanpassingen nastreven in het kader van de optimalisatie van traceerbaarheid van de aangevoerde producten doorheen de keten.

3.4. Bijdragen tot de uitbanning van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij

De PO rapporteert op regelmatige basis, onder andere via het informatieblad, over de nationale en internationale regelgevingen met het oog op het vermijden van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde visserij. De medewerkers staan constant klaar voor reders en bemanning om eventuele vragen hierover te beantwoorden en te helpen met het oplossen van onduidelijkheden.

3.5. Verbeteren van de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten op de markt brengen

3.5.1. Continuïteit marktaanvoer

De Rederscentrale komt tot de vaststelling dat de vraag naar, en het prijsaanbod voor, de producten van de leden het best evolueren bij een zo continu mogelijk aanbod in de Vlaamse veilingen. Het voordeel van een continu aanbod houdt in dat lokale kopers steeds de vis kunnen aankopen die ze wensen. Tevens draagt dit bij tot het behoud en de versterking van de Belgische markt, waardoor het minder zal voorkomen dat vangsten verhandelen via buitenlandse havens als meer rendabel wordt aanzien.

Verder is het voor kopers zeer nuttig om de correcte aanvoer op voorhand te kunnen inschatten en zich zodoende te kunnen richten op aankoop in de eigen Vlaamse visveilingen. De Rederscentrale zal daarom in 2021 de leden opnieuw wijzen op het belang van het zo correct mogelijk overmaken van de aanvoerverwachtingen aan de Vlaamse visveilingen.

Een continue marktaanvoer, verspreid over drie veilingen op weekbasis kan enkel bekomen worden door open communicatie tussen alle actoren in de keten. Rederscentrale zal in 2021 in dit kader via de Werkgroep Veilingen een initiatief nemen om de aanvoer in kaart te brengen. Vervolgens zullen ook handelaren beter geïnformeerd worden over de verschillende visserijcampagnes en over de verwachte aanvoer ten einde een betere afstemming van de promotiecampagnes te bekomen. Dit is eveneens een belangrijke actiepoint in 2021 in het kader van Visserij Verduurzaamt.

De Rederscentrale stelt vast dat er een tendens is naar verticale integratie binnen visverwerkende bedrijven. Door deze verschuivingen in de platvissector is de Vlaamse Visveiling ervan overtuigd dat de scholprijzen op de diverse visveilingen minder fluctuaties zullen vertonen in de toekomst. Dit kan een opportuniteit vormen voor de Vlaamse visveilingen om opnieuw het gros van de visvangsten uit de oostelijke Noordzee vanuit België te kunnen verhandelen. De Rederscentrale werkt daarom onder het principe dat het nuttig blijft om de productie van de Belgische vloot in de thuishavens te kunnen afzetten en om de nodige middelen te voorzien om dit ook van de verre visgronden mogelijk te maken. De vraag blijft naar de Europese en Vlaamse overheden om de uitzonderingsmogelijkheid op de weegplicht bij aanlanding die in de huidige controlewetgeving staat, te blijven aanwenden en ook in de herziende controleverordening te behouden. Zonder deze uitzondering wordt de Vlaamse sector benadeeld door tijdsverlies, extra manipulatie van de vangsten en bijgevolg impact op de kwaliteit en veiligheid. Het is dan ook uitermate belangrijk dat er een duurzame oplossing gevonden wordt voor de aanlandingen in andere landen.

3.5.2. Verkoopssystemen op de veiling

Dit is een onderwerp dat bij elke zitting van de Werkgroep Veilingen aan bod komt. Het uitwerken en implementeren van nieuwe verkooptechnieken, verkoopmomenten of evoluerende dienstverlening door de veiling, in samenspraak met de PO, spelen een belangrijke rol in het streven naar een ideale afstemming tussen vraag en aanbod. De mogelijkheid om de bestaande aaneensluitende verkoop voor bepaalde soorten uit te breiden zal in 2021 aan bod komen in de werkgroep. Daarnaast zullen in de werkgroep de mogelijkheden worden bekeken om verkoop en distributie verder te versnellen bij grote aanvoer op slechts één VLV-locatie. Hierdoor en door eventuele gelijkmatigere spreiding van de vangsten, kan het prijsverschil voor reders gedurende dezelfde veildag beperkt worden. Voor bijvoorbeeld tong kunnen er prijsverschillen optreden tot 2 euro per kg voor dezelfde grootteklasse, tussen het vaarttuig dat eerst en het vaarttuig dat laatst werd uitgeloot voor de verkoopvolgorde.

3.5.3. Vooropgestelde prijzen

De Rederscentrale zal ook in 2021 via adviezen aan de overheid in de Quotacommissie of via eigen besluiten in de Raad van Bestuur, maatregelen voorstellen om de aanvoer af te stemmen op de verwachte vraag. De PO zal ook haar leden opnieuw adviseren om aan de verkooppunten op te leggen hun productie niet onder bepaalde vooropgestelde prijzen te laten vertrekken. Een indicatie van vooropgestelde prijzen, opgesteld op basis van constante opvolging van de marktgegevens, wordt door de Rederscentrale ter beschikking gesteld.⁹

De leden brengen de verkooppunten op de hoogte van hun eigen grenzen aan dewelke ze hun productie wensen te veilen. Als de prijzen vooropgesteld door de leden niet in lijn liggen met hun grensprijzen, dan worden de onverkochte producten toegewezen aan een afnemer die met de PO een akkoord heeft voor afname van onverkochte aanvoer. De leden worden vergoed op basis van de bijdragen die ze hebben geleverd in een zogenaamd opvangfonds.

⁹ Zie bijlage 4 voor drempelprijzen 2020

De Rederscentrale beoogt telkens om de hoeveelheid producten die de minimumprijs van haar leden niet bereikt, te beperken. In 2019 was er 0,32% van de totale aanvoer dat de drempelprijs van de reders niet haalde en dus aan de markt voor menselijke consumptie onttrokken werd. Ook in 2021 wordt ernaar gestreefd om de totale hoeveelheid uit de markt genomen producten te minimaliseren, al wordt dit geen sinecure gezien er tijdens de COVID-19-pandemie in 2020 een onverwacht onevenwicht ontstond tussen vraag en aanbod waarbij diverse visproducten de vooropgestelde drempelprijs niet haalden. De PO zal de evolutie nauwgezet opvolgen en haar leden erop wijzen om bepaalde kleine vissoorten die gevoelig zijn aan minimumprijzen te vermijden.

Tevens zal op de Werkgroep Veilingen aan bod komen dat tijdens marktversturende omstandigheden korter op de bal moet worden gespeeld en dat de adviezen over minimumprijzen vaker geëvalueerd en indien nodig aangepast moeten worden aan de marktomstandigheden op dat moment.

3.5.4. Kwaliteit

De Rederscentrale wijst haar leden geregeld op het belang van de kwaliteit van de visproducten. Zowel het correct en zorgvuldig verwerken van de vis alsook het inperken van de duur van de zeezeizen, dragen bij tot de aanlanding van kwalitatieve producten op de veilingen en hebben een positieve invloed op de markt vorming van de aangevoerde producten. De monitoring van de temperatuur van het visruim, het verschil in buitentemperatuur en watertemperatuur, en het optimaliseren van het verblijfstijd van de vis bovendeks, spelen ook een belangrijke rol in de kwaliteit van het product. De analyse van de invloed van deze parameters op de finale KIM-score en de toepassing van de resultaten aan boord, kunnen uiteindelijk een positieve invloed hebben op de visprijzen in de veiling.

In de Werkgroep Veilingen komt het aspect kwaliteit voortdurend aan bod. Een belangrijk gegeven in deze materie is de open communicatie met de reder die zijn of haar vis aanbiedt. De Rederscentrale zal de Vlaamse visveilingen vragen om ook in 2021 in te zetten op optimale sorteertijden en bij extreme warmtedagen op de meest geschikte locatie te sorteren. Zo'n 80% van de aankopen op de Belgische veilingen gebeurt vanop afstand. Daarom wordt de KIM-score door de VLV aanzien als een betrouwbare bron van informatie voor de afstandskopers.

3.5.5. Marktstandaarden

De Rederscentrale werkt actief mee aan adviezen van EAPO en de Marktenadviesraad (MAC) aan de Europese Commissie over een herziening van de bestaande regelgevingen rond marktstandaarden, waaronder kwaliteitsaanduiding. De MAC vraagt een aanpassing van de marktstandaarden in overeenstemming met de vereisten van de huidige voorschriften en doelstellingen, namelijk harmonisatie, vereenvoudiging en gelijk speelveld. Er moet een standaard gehandhaafd worden om de Europese markt te bevoorraden met duurzame visproducten, waarbij uniforme en transparante criteria worden toegepast doorheen de hele keten van de markt. Dit garandeert eerlijke concurrentie en de winstgevendheid van de EU-productie wordt verbeterd.

De Rederscentrale heeft aan dit advies bijgedragen door te wijzen op de voorkomende inconsistenties tussen de minimum instandhoudingsreferentiemaat als productiemaatregel en de gewichtsklassen als marktstandaard. Dit zal in 2021 verder opgevolgd worden met als doelstelling een gelijkstelling voor productie en vermarkting.

3.6 Economische rentabiliteit vergroten

De economische rentabiliteit van vissersvaartuigen hangt in grote mate af van twee variabele factoren, namelijk de vis- en brandstofprijzen. De visprijzen hebben natuurlijk een invloed op de inkomstenkant, maar ze vormen ook de basis voor een belangrijke kostenfactor, namelijk verloning. Maatregelen om vraag en aanbod in evenwicht te houden zijn dan ook noodzakelijk en de PO zal dan ook nauwlettend toezien op de evolutie van de marktsituatie.

Langs de kostenkant, is het belangrijk om een optimale logistieke keten te verzekeren. De PO plant dan ook in overleg met de Vlaamse overheid en de Vlaamse veilingen om te blijven streven naar de efficiëntste en goedkoopste manier om de visserijketen in België te bevoorraden, zodat alle schakels in de keten kunnen blijven groeien.

Deel 4: Bijzondere maatregelen voor een preventieve regulering van het aanbod voor soorten die traditioneel tijdens het seizoen met afzetmoeilijkheden te kampen hebben.

4.1. Ongunstige marktmogelijkheden

Tabel 10 onder Deel 2 toont de uitkomst van de PO-analyse over de periode van minder gunstige marktomstandigheden voor de voornaamste door de leden aangevoerde soorten. De Rederscentrale zal ook in 2021 maatregelen adviseren om de aanvoer tijdens deze maanden te beperken (zie ook 2.1.2 Spreiding van de vangst- en marktmogelijkheden op jaarbasis). Dit gebeurt ten eerste door een advies van de Quotacommissie aan de Dienst Visserij. Verder kan de PO nog eigen maatregelen opleggen. Deze maatregelen worden bepaald binnen de Raad van Bestuur van de Rederscentrale.

De Rederscentrale zal ook in 2021 overleg organiseren met de verkooppunten om eventuele marktstrategieën te bepalen in functie van de vraagverwachtingen en de aanbodmogelijkheden, zoals hierboven omschreven.

4.2. Acties rond marketing

De promotie van Vlaamse visserijproducten blijft een continu aandachtspunt van de Rederscentrale. Het promoten van de producten van de lokale aanvoer bij het brede publiek lijkt cruciaal om de verse vraagmarkt in stand te houden. Differentiatie ten opzichte van concurrerende aanvoer of productie is belangrijk om cateraars, restaurants en groothandel te overtuigen om de verse visaankopen hoofdzakelijk op aanvoer van leden van de Rederscentrale te concentreren. Een lokale verankering blijkt hierop een gunstige invloed te hebben en daarom wordt er samengewerkt met de Vlaamse veilingen. Een gezamenlijke (Rederscentrale, veilingen, vereniging van handelaars) aanwezigheid op nationale of internationale beurzen lijkt dan ook opportuun.

Via een gerichte promotiecampagne in samenwerking met VLAM wordt ernaar gestreefd om met een verhoogde vraag naar wilde vis een eerlijke prijs bij eerste verkoop te bekomen. De Rederscentrale zit de Sectorgroep 'Visserij en Aquacultuur' van VLAM voor die ook voor 2021 een gevarieerd jaarprogramma heeft uitgewerkt ter promotie van Vlaamse visserijproducten. In de loop van 2019 werd een strategische werkgroep opgericht die een programma voor de volgende vier jaar (2020-2023) heeft uitgewerkt, aangepast aan de hedendaagse mogelijkheden op vlak van promotie en marketing. Promotie en marketing via sociale media vormt één van de speerpunten van dit VLAM-programma. Daarbij zal nog steeds ingezet worden op het bevorderen van de vraag naar 'Vis van bij Ons' door te focussen op vis aangevoerd door Belgische vissers of gekweekt door de lokale aquacultuur. Maar tijdens de campagnes zal specifieke aandacht worden besteed aan vier pijlers: Lokaliteit, Duurzaamheid & Ecologie, Gezondheid en Product-specifieke Kennis. Het verder bekend maken van de Visserij Verduurzaamt-erkenning in alle geledingen van de visketen en bij het grote publiek zal hier ongetwijfeld deel van uitmaken.

Daarnaast zal er in 2021 bekeken worden hoe de korte keten als uitgangsbord voor de visserijsector kan aangewend worden. In dit kader kan het project 'Voedsel verbindt boer en burger' een belangrijke rol spelen. Dit project werd reeds aangekondigd door minister Crevits gedurende de eerste coronagolf en kadert binnen het promoten van lokale producten en lokale producenten.

VLAM organiseert ook de Vlaamse aanwezigheid op de Seafood Expo Global, die vanaf 2021 doorgaat in Barcelona (indien de coronamaatregelen het toelaten) en die zich al jarenlang de grootste visbeurs ter wereld mag noemen. Tot slot wenst VLAM haar partnerschappen met North Sea Chefs en Westtoer, onder meer via ondersteuning van het lopende project 'Zee van Smaak', verder uit te bouwen.

4.3. Covid-19

De uitbraak van het coronavirus (COVID-19) heeft een enorme impact op onze samenleving. Midden maart 2020 kondigde de Nationale Veiligheidsraad strenge maatregelen aan om de verdere verspreiding van het virus tegen te gaan. De maatregelen hadden ook een directe impact op de visserijsector en met name op de visprijzen. Heel wat visverwerkers zijn enorm afhankelijk van horeca en de bestellingen werden één voor één geannuleerd tijdens deze periode. De voornaamste doelsoort tong kreeg forse klappen te verduren. Ook andere belangrijke vissoorten zoals pladijs, rog, griet, tarbot, zeeduivel en tongschar daalden sterk in prijs.

De situatie rond COVID-19 zal ongetwijfeld ook de komende maanden nog een impact hebben op de besommingen in de veiling en dus ook op de inkomsten van de Rederscentrale, gezien een heropflakking in 2021 niet uit te sluiten valt. Uiteraard zal veel afhangen van de beperkingen die opgelegd worden in horecazaken, want die staan voor een substantieel aandeel wat betreft aankoop van verse zeevis op de Vlaamse visveilingen. De coronaproblematiek wordt indien nodig door de medewerkers van de Rederscentrale op de volgende manier opgevolgd:

- Opvolging van de evoluties op de verschillende beleidsniveaus. Hier gaat voornamelijk aandacht uit naar mogelijke steunmaatregelen, inclusief een nieuwe stilligregeling en sociale maatregelen voor vissers. Daarnaast wordt op zeer geregelde basis overleg gepleegd met overheidsinstanties inzake wettelijke bepalingen en continuïteit van de bedrijfsvoering.
- Via EAPO wordt de situatie van andere Europese lidstaten opgevolgd en worden adviezen uitgewisseld.
- Dagelijkse opvolging van de diverse aanlandingen en marktsituaties op zowel binnenlandse als buitenlandse veilingen.
- Contacten met handelaren om de situatie vanuit dit perspectief op te volgen en intern te rapporteren. Binnen VLAM wordt er op geregelde basis samengezeten met verschillende actoren uit de keten in een specifiek COVID-overleg. Uit die overlegmomenten met de handel komen een aantal interessante aanbevelingen naar de producenten naar voor, die belangrijke input kunnen vormen naar de acties van Rederscentrale toe. Ook kan Rederscentrale verzoeken van diverse handelaren ondersteunen die eventueel kunnen leiden naar een betere afzetmarkt naar de consument toe.
- Daarnaast is er het luik promotie en marketing, waar Rederscentrale in nauw overleg staat met VLAM betreffende acties om de consument te overtuigen om te kiezen om Vis van bij Ons te kopen. Via contacten met het Directoraat Generaal Maritieme Zaken en Visserij van de Europese Commissie wordt ook mee nagedacht over een door hen gestuurde en gefinancierde promotie van EU-producten.
- Op regelmatige tijdstippen voorziet Rederscentrale informatieverstrekking aan de leden over de recentste ontwikkelingen van het coronavirus. Dit gebeurt onder andere via e-mail en via de Rederscentrale-website.

Deel 5: Sancties en controlemaatregelen

5.1. Algemene maatregelen en sancties

Om een evenwichtige markt te creëren kan de PO extra beperkingen of maatregelen opleggen, die bij niet-naleving worden onderworpen aan een geldelijke sanctie. In het kader van de optimalisering van de rogquota 2021 zal de PO opnieuw een heffing toepassen op de aanlanding van rog sortering 4. Concreet betekent dit dat de leden van de Rederscentrale (alle vissersvaartuigen onder Belgische vlag) die rog sortering 4 (roggen van 0,3 tot 1 kg) aanlanden, door de PO een heffing van vier euro per kilogram aangerekend worden. In 2017 is er een wetgeving gepubliceerd die de uitbreiding van deze discipline naar alle aanvoer van rog 4 in de Belgische havens voorziet.

Zoals bepaald in de jaarlijkse aanvullende maatregelen tot het behoud van de visbestanden in zee, staat Rederscentrale mede in voor het vermijden van de overschrijding van de 'dagplafonds op reisbasis', hernoemd tot 'maximum toegekende valoriseerbare hoeveelheden'. De Vlaamse overheid heeft besloten om het principe van dagplafonds als maatregel te blijven gebruiken, maar dat zou kunnen botsen met de aanlandplicht. Het afschaffen van de plafonds is evenwel geen optie omdat het vrij vissen zou kunnen leiden tot vervroegde uitputting van de quota en daaruit verplichte sluiting van de visserijen. Daarom zal in 2021 opnieuw het protocol worden gevolgd, waarin er een heffing door de Rederscentrale wordt toegepast in geval van overschrijdingen. In het kader van de vermindering van vroegtijdige sluiting van visserijen wordt door de overheid en de PO dan ook aan de schippers en reders met aandrang gevraagd de opgelegde dagplafonds te respecteren, zodat er geen heffingen niet moeten toegepast worden.

Algemeen bepalen de statuten van de PO als sanctie, dat een lid kan uitgesloten worden wegens niet tegemoet komen aan de verplichtingen die uit de statuten, uit het huishoudelijk reglement en/of uit de beslissingen van de Raad van Bestuur, of van de algemene vergadering van de PO Rederscentrale, voortvloeien. Deze sanctie kan ook toegepast worden indien het lid de vastgestelde bijdragen niet betaalt, daden verricht die met de belangen van de PO strijdig zijn of in de laatste twee kalenderjaren geen vissersvaartuig heeft uitgebaat.

5.2. Sancties met betrekking tot de quotamaatregelen

De quotamaatregelen 2021 worden eind 2020 vastgelegd, rekening houdend met het Visplan van de PO. Die maatregelen zullen ook sancties omvatten voor de volgende inbreuken:

- Niet-naleving van de vangstbeperkingen.
- Niet-naleving van de visserij-inspanningsbeperkingen.

Bij melding door de competente overheden aan de PO van de inbreuken van de leden, zal de PO analyseren en rapporteren of verdere maatregelen dienen te worden genomen om het opnieuw voorkomen van die inbreuken te vermijden.